

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Ταχ. Διεύθυνση: Λ. Συγγρού 150
Ταχ. Κωδ.: 176 71 Αθήνα
Πληροφορίες: Χρ. Αραμπατζής
Τηλέφωνο: 210 928 7235
Email: charampatzis@minagric.gr

ΕΠΕΙΓΟΝ
Αθήνα: 21 - 06 - 2024
Αριθ. Πρωτ.: 7025/180559

ΠΡΟΣ: Ως ο Πίνακας Διανομής

Θέμα: Ενημέρωση σχετικά με την εμφάνιση του επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας, προτεραιότητας για την Ε.Ε., *Bactrocera dorsalis* σε περιοχή του Κεντρικού τομέα Αθηνών της Περιφέρειας Αττικής – Άμεσες Ενέργειες Υπηρεσιών φυτοϋγειονομικού ελέγχου.

Σχετ: Το με Α.Π.: ΕΠ1030/19-06-2024 έγγραφο του ΜΦΙ.

Σχετικά με το αντικείμενο του θέματος σας ενημερώνουμε τα εξής:

1. Εμφάνιση του επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας, προτεραιότητας για την Ε.Ε., *Bactrocera dorsalis* σε περιοχή του Κεντρικού τομέα Αθηνών της Περιφέρειας Αττικής.

Σύμφωνα με το Α.Π.: ΕΠ1030/19-06-2024 έγγραφο του ΜΦΙ, επιβεβαιώθηκε η παρουσία του επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας *Bactrocera dorsalis* σε περιοχή του Κεντρικού τομέα Αθηνών της Περιφέρειας Αττικής (συντεταγμένες WGS84: 38.024981285348, 23.736416653785). Το θετικό δείγμα αφορά ένα ενήλικο αρσενικό του εντόμου το οποίο προέρχεται από παγίδα που έχει τοποθετηθεί στα πλαίσια του Ετήσιου Εθνικού Προγράμματος Επισκοπήσεων για επιβλαβείς οργανισμούς καραντίνας.

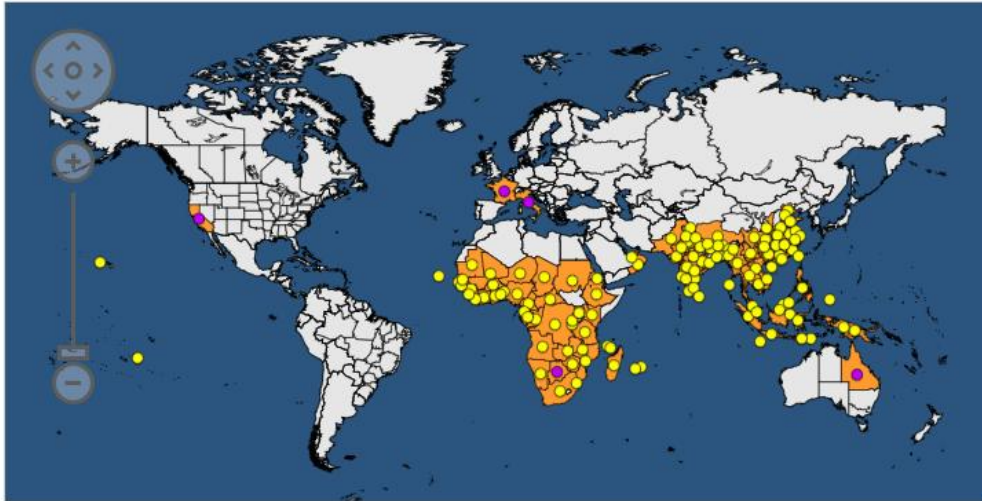
Το έντομο *Bactrocera dorsalis* αποτελεί ενωσιακό επιβλαβή οργανισμό καραντίνας για την Ε.Ε. σύμφωνα με το άρθρο 3 και το παράρτημα II του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2019/2072, ενώ σύμφωνα με το άρθρο 1 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2019/1702 περιλαμβάνεται στον κατάλογο επιβλαβών οργανισμών προτεραιότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης λόγω του σοβαρού δυνητικού οικονομικού, περιβαλλοντικού και κοινωνικού αντίκτυπου για το έδαφος της Ένωσης.

Για την πρόληψη της εισαγωγής, της εγκατάστασης και της διασποράς του *Bactrocera dorsalis* στο έδαφος της Ένωσης λαμβάνονται τα μέτρα που προβλέπονται στα άρθρα 17 και 18 καθώς και στο παράρτημα II του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031.

2. Βασικές πληροφορίες για τον επιβλαβή οργανισμό καραντίνας *Bactrocera dorsalis*.

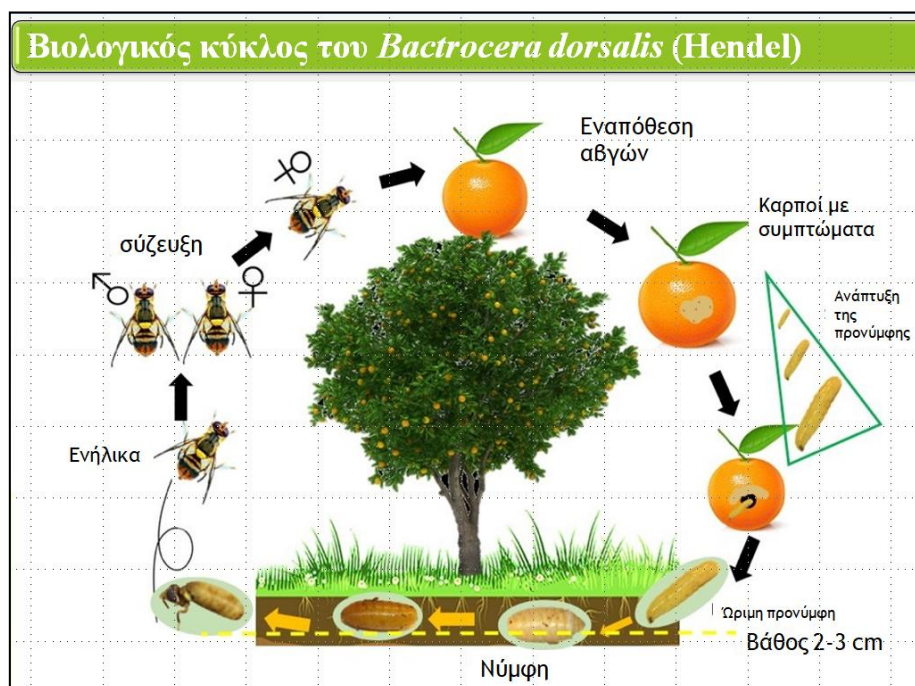
Το έντομο έχει πολύ μεγάλο εύρος ξενιστών μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται τα εσπεριδοειδή, τα ροδάκινα, τα δαμάσκηνα, τα αχλάδια, τα μήλα, οι τομάτες, οι πιπεριές, οι μπανάνες, τα μάνγκο και η παπάγια (πλήρης κατάλογος φυτών ξενιστών παρουσιάζεται

στο παράρτημα V του παρόντος εγγράφου). Το έντομο απαντάται σε αρκετές περιοχές της Ασίας, της Αφρικής, της Ωκεανίας και έχει αναφερθεί και στις ΗΠΑ. Στην Ευρώπη διαπιστώθηκε για πρώτη φορά το 2018 στην Ιταλία στην περιοχή του Μιλάνου και αργότερα και στην περιφέρεια της Νάπολης, όπου έχει εγκατασταθεί (Εικόνα 1).

Εικόνα 1: Παγκόσμια διασπορά του επιβλαβούς οργανισμού *Bactrocera dorsalis* (πηγή: ΕΡΡΟ).

Το *Bactrocera dorsalis* εναποθέτει τα αβγά του στη σάρκα των καρπών των φυτών ξενιστών του. Η εκκόλαψη των προνυμφών γίνεται 1 με 3 ημέρες μετά την απόθεση των αβγών και ανάλογα με τις συνθήκες, η ανάπτυξή τους διαρκεί από 9 έως 35 ημέρες τρεφόμενες σε βάρος της σάρκας των καρπών των φυτών ξενιστών τους. Η ανάπτυξη του εντόμου επιβραδύνεται σε χαμηλές θερμοκρασίες και σταματά κάτω από τους 13°C. Η νύμφωση γίνεται εντός του εδάφους κάτω από τα φυτά όπου αναπτύχθηκαν οι προνύμφες και τα ενήλικα εμφανίζονται 1 με 2 εβδομάδες αργότερα (Εικόνα 2).

Εικόνα 2: Ο βιολογικός κύκλος του *Bactrocera dorsalis*.

Σε ότι αφορά τα μορφολογικά χαρακτηριστικά του εντόμου ισχύουν τα εξής (Εικόνες 3 και 4):

Αβγό: Τα αβγά είναι λεπτά, επιμήκη, κυρτά με μήκος περίπου 1,1 mm και πλάτος 0,2 mm, με λευκό ή ελαφρώς λευκοκίτρινο χρωματισμό και εντοπίζονται εντός των ιστών των φυτών ξενιστών τους. Είναι παρόμοια με άλλα είδη της οικογένειας Terphritidae.

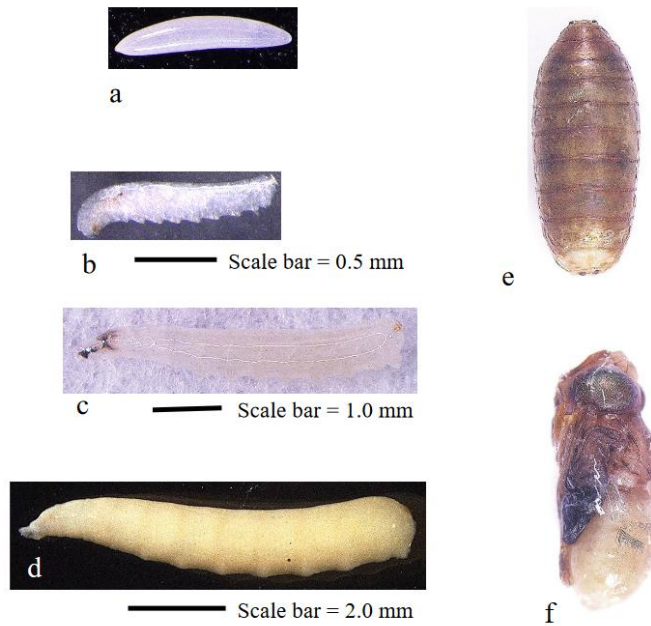
Προνύμφη: Οι προνύμφες είναι άποδες και ακέφαλες, με υπόλευκο κυλινδρικό και επίμηκες σώμα με το πρόσθιο τμήμα στενότερο από το οπίσθιο και αναπτύσσονται εξολοκλήρου στη σάρκα των καρπών των φυτών ξενιστών τους. Το μήκος των ανεπτυγμένων προνυμφών κυμαίνεται από 7,5-10,0 mm και το πλάτος μεταξύ 1,5-2,0 mm. Η διάκρισή τους από άλλα συγγενή είδη όπως η Μύγα της Μεσογείου (*Ceratitis capitata*) είναι ιδιαίτερα δύσκολή με βάση τα μορφολογικά χαρακτηριστικά.

Νύμφη: Οι νύμφες είναι κυλινδρικές λευκο-κίτρινου έως σκούρου κιτρινωπού χρωματισμού και εντοπίζονται εντός του εδάφους κάτω από την κόμη των φυτών ξενιστών τους.

Ενήλικο: Τα ενήλικα του εντόμου έχουν μήκος σώματος περίπου στα 8,0mm και μήκος πτερύγων γύρω στα 7,3mm. Είναι κόκκινου-καφέ χρωματισμού που φέρουν στο θώρακα πλευρικά κίτρινες κηλίδες, το άνω μέρος του μέσου τμήματος του θώρακα (scutum) είναι μαύρου χρωματισμού που φέρει πλευρικές λωρίδες κίτρινου χρωματισμού ενώ το άνω μέρος του οπίσθιου τμήματος του θώρακα (scutellum) είναι εξολοκλήρου ωχρού χρωματισμού. Οι πτέρυγες είναι στο μεγαλύτερο μέρος τους διαφανείς.

Εικόνα 3: α) Νύγματα ωτοκίας σε καρπό μάνγκο όπου οι μύγες των φρούτων γεννούν τα αυγά τους. β) θηλυκό *Bactrocera dorsalis* (Πηγή: IPPC/FAO).

Εικόνα 4: α) αυγό, β) – δ) προνυμφικά στάδια και ε) – ς) νυμφικά στάδια του *Bactrocera dorsalis* (Πηγή: IPPC/FAO).

Τα συμπτώματα από την προσβολή από το συγκεκριμένο έντομο είναι παρόμοια με εκείνα που προκαλεί το κοινό για τη χώρας μας είδος της οικογένειας των Tephritidae, η μύγα της Μεσογείου (*Ceratitis capitata*). Στους προσβεβλημένους καρπούς διακρίνονται αρχικά οι μεταχρωματισμοί γύρω από τις οπές ωτοκίας και κατόπιν τα φρούτα μπορεί να εμφανίσουν σήψη ή ευδιάκριτες οπές που δημιουργούνται κατά την έξοδο των προνυμφών. Σε πολλές περιπτώσεις σε φρούτα με υψηλή περιεκτικότητα σε σάκχαρα, όπως τα ροδάκινα, έχουμε την εκροή σακχάρων που στερεοποιούνται δίπλα την περιοχή του νύγματος ωτοκίας (Εικόνα 5).

Εικόνα 5: Συμπτώματα προσβολής από το *Bactrocera dorsalis*.

Οι κύριοι οδοί μετακίνησης και διασποράς του έντομου είναι μέσω της μεταφοράς φορτίων φρούτων τόσο με το εμπόριο όσο και με απλούς ταξιδιώτες. Με αυτό τον τρόπο το έντομο μπορεί να μεταφερθεί σε πολύ μεγάλες αποστάσεις, ως αβγό ή προνύμφη εντός των φρούτων. Θα μπορούσε, επίσης, στον τόπο προορισμού των προϊόντων να φτάσει και ως νύμφη ή ενήλικο σε περίπτωση που ο χρόνος μετακίνησης των προϊόντων είναι μεγάλος, οπότε το έντομο έχει την ευκαιρία να ολοκληρώσει την ανάπτυξή του κατά την διάρκεια του ταξιδιού. Το έντομο μπορεί να μετακινηθεί, επίσης, μέσω των μέσων μετακίνησης χώματος ή λοιπών υποστρωμάτων ανάπτυξης φυτών ως νύμφη εντός αυτών των υλικών. Μπορεί, επίσης, να εξαπλωθεί ενεργητικά μέσω της πτήσης των ενηλίκων.

3. Νομικό πλαίσιο για την επιβολή του έργου των ΕΥΦΥ.

1. **Κανονισμός (ΕΕ) 2016/2031** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2016, σχετικά με προστατευτικά μέτρα κατά των επιβλαβών για τα φυτά οργανισμών, την τροποποίηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ) αριθ. 228/2013, (ΕΕ) αριθ. 652/2014 και (ΕΕ) αριθ. 1143/2014, και την κατάργηση των οδηγιών του Συμβουλίου 69/464/ΕΟΚ, 74/647/ΕΟΚ, 93/85/ΕΟΚ, 98/57/ΕΚ, 2000/29/ΕΚ, 2006/91/ΕΚ και 2007/33/ΕΚ

2. **Κανονισμός (ΕΕ) 2017/625** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2017, για τους επίσημους ελέγχους και τις άλλες επίσημες δραστηριότητες που διενεργούνται με σκοπό την εξασφάλιση της εφαρμογής της νομοθεσίας για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές και των κανόνων για την υγεία και την καλή μεταχείριση των ζώων, την υγεία των φυτών και τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, για την τροποποίηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 999/2001, (ΕΚ) αριθ. 396/2005, (ΕΚ) αριθ. 1069/2009, (ΕΚ) αριθ. 1107/2009, (ΕΕ) αριθ. 1151/2012, (ΕΕ) αριθ. 652/2014, (ΕΕ) 2016/429 και (ΕΕ) 2016/2031, των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1/2005 και (ΕΚ) αριθ. 1099/2009 και των οδηγιών του Συμβουλίου 98/58/ΕΚ, 1999/74/ΕΚ, 2007/43/ΕΚ, 2008/119/ΕΚ και 2008/120/ΕΚ και για την κατάργηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 854/2004 και (ΕΚ) αριθ. 882/2004, των οδηγιών του Συμβουλίου 89/608/ΕΟΚ, 89/662/ΕΟΚ, 90/425/ΕΟΚ, 91/496/ΕΟΚ, 96/23/ΕΚ, 96/93/ΕΚ και 97/78/ΕΚ και της απόφασης 92/438/ΕΟΚ του Συμβουλίου (κανονισμός για τους επίσημους ελέγχους)

3. Εκτελεστικός **Κανονισμός (ΕΕ) 2019/2072** της Επιτροπής, της 28ης Νοεμβρίου 2019, για τη θέσπιση ενιαίων όρων για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά τα προστατευτικά μέτρα κατά των επιβλαβών για τα φυτά οργανισμών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 690/2008 της Επιτροπής και την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2018/2019 της Επιτροπής

4. Κατ' εξουσιοδότηση **Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1702** της Επιτροπής της 1ης Αυγούστου 2019 για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου μέσω της κατάρτισης του καταλόγου των επιβλαβών οργανισμών προτεραιότητας.

5. **N. 2147/1952** (Α. 155). Περί προλήψεως και καταστολής των ασθενειών και εχθρών των φυτών και περί οργανώσεως τη φυτοπαθολογικής Υπηρεσίας.

6. Το άρθρο 23 του **v. 4691/2020** «Ρυθμίσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό του

αγροτικού τομέα και άλλες διατάξεις» (Α' 108).

7. **ΠΔ 37 (Α'. 94)**. Συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής των κανονισμών (ΕΕ) 2017/625 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 095, 7.4.2017, σ. 1 και διορθωτικό ΕΕ L 137, 24.5.2017, σ. 40), για τους επίσημους ελέγχους και τις άλλες επίσημες δραστηριότητες που διενεργούνται με σκοπό την εξασφάλιση εφαρμογής των κανόνων για την υγεία των φυτών και (ΕΕ) 2016/2031 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 317, 23.11.2016, σ. 4 και διορθωτικό ΕΕ L 317, 1.10.2020, σ. 39), σχετικά με προστατευτικά μέτρα κατά των επιβλαβών για τα φυτά οργανισμών.

8. **ΚΥΑ 12681/352865/16-12-2021 (Β' 5931)**. Εξειδίκευση καταμερισμού αρμοδιοτήτων των αρμόδιων αρχών φυτοϋγειονομικού ελέγχου, ορισμός επίσημων υπαλλήλων φυτοϋγειονομικών υπηρεσιών και καθορισμός διαδικασιών για τη διενέργεια των επίσημων φυτοϋγειονομικών ελέγχων και άλλων επίσημων δραστηριοτήτων του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/625 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 2017 (L 095 και διορθωτικό L 137), που διεξάγονται για την εξακρίβωση της συμμόρφωσης με τη νομοθεσία για τη φυτοϋγεία.

4. Μέτρα στις περιοχές που διαπιστώθηκε επίσημα η παρουσία του επιβλαβούς οργανισμού.

Οι Επίσημοι Υπάλληλοι Φυτοϋγειονομικών Υπηρεσιών (ΕΥΦΥ) της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής του Κεντρικού Τομέα Αθηνών της Περιφέρειας Αττικής, καθώς και των υπολοίπων Ενοτήτων της Περιφέρειας Αττικής, στην οποία διαπιστώθηκε επίσημα το έντομο προβαίνουν άμεσα στα εξής:

- Διενεργούν τον έλεγχο ιχνηλασιμότητας προκειμένου να διαπιστωθεί από τη μία πλευρά η προέλευση του κρούσματος, και από την άλλη η πιθανή εξάπλωση και διάδοσή του.
- Συλλέγουν όλες τις πληροφορίες που αφορούν την εμφάνιση του κρούσματος και τις αποστέλλουν στο τμήμα φυτοϋγειονομικού ελέγχου του ΥπΑΑΤ, προκειμένου να σταλεί σχετική γνωστοποίηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 32 και το Παράρτημα Ι του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2019/1715. Η Υπηρεσία μας αποστέλλει τον πίνακα του παραρτήματος IV ο οποίος, περιλαμβάνει όλα τα απαιτούμενα στοιχεία που πρέπει να συμπληρώσουν οι υπηρεσίες και να μας αποστείλουν.
- Πραγματοποιούν άμεσα επισκόπηση προσδιορισμού της έκτασης της προσβολής (delimiting survey) από τον επιβλαβή οργανισμό καραντίνας σύμφωνα με τις υποδείξεις του επίσημου εργαστηρίου εντομολογίας του Μπενάκειου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου, ως εξής:

Ι. Πραγματοποίηση ελέγχου σε καταστήματα εμπορίας φρούτων και supermarket τα οποία βρίσκονται σε ακτίνα 2 Km από το σημείο συλλήψεως του εντόμου (38.024981285348, 23.736416653785). Κατά τον έλεγχο θα διερευνηθεί κατά πόσο τα συγκεκριμένα καταστήματα εμπορεύονται είδη φρούτων με προέλευση από χώρες που το έντομο είναι εγκατεστημένο, είτε με απευθείας εισαγωγή, είτε με διακίνηση από χώρες της Ε.Ε καθώς και από χώρες της Ε.Ε που έχει διαπιστωθεί η παρουσία του εντόμου (Ιταλία, Γαλλία). Κατά τον έλεγχο θα εξετάζονται μακροσκοπικά

300 καρποί φρούτων ξενιστές του εντόμου (κατά προτεραιότητα των παραπάνω περιπτώσεων και σε περίπτωση που δεν υπάρχουν τέτοιου είδους φρούτα θα εξετάζονται φρούτα εγχώριας παραγωγής) και θα λαμβάνονται δείγματα εφόσον υπάρχουν συμπτώματα προσβολής. Τα δείγματα θα αποστέλλονται για εργαστηριακό έλεγχο στο αρμόδιο εργαστήριο του ΜΦΙ και θα συνοδεύονται από την ετικέτα καταγραφής του παραρτήματος I του παρόντος εγγράφου. Σε περίπτωση που από τον έλεγχο δεν υπάρξει συλλογή δείγματος η ετικέτα καταγραφής αποστέλλεται ηλεκτρονικά στο εργαστήριο εντομολογίας του ΜΦΙ.

II. Εγκατάσταση πυκνού δικτύου παγίδων στην περιοχή εύρεσης του εντόμου. Σε έκταση 1Km² (ένα τετράγωνο με πλευρά 1 Km και κέντρο το σημείο συλλήψεως του εντόμου), γύρω από το σημείο εύρεσης του εντόμου, τοποθετείται ένα πυκνό δίκτυο παγίδων αποτελούμενο από 10 παγίδες με ελκυστικό τη methyl eugenol και 10 παγίδες με τροφικό ελκυστικό. Σε κάθε θέση που επιλέγεται τοποθετούνται 2 παγίδες, μια με ελκυστικό methyl eugenol και μια με τροφικό ελκυστικό. Η κάθε παγίδα από το ζεύγος των παγίδων τοποθετείται σε διπλανά δένδρα. Οι παγίδες τοποθετούνται ώστε να καλύψουν ομοιόμορφα την έκταση και με βάση την ύπαρξη ξενιστών του εντόμου (κυρίως νεραντζιές ή και άλλα είδη εάν είναι διαθέσιμα στην περιοχή). Ο τρόπος ανάρτησης των παγίδων, η συλλογή των δειγμάτων και η καταγραφή των στοιχείων πραγματοποιούνται σύμφωνα με τα όσα περιγράφονται στη σχετική μεθοδολογία των επισκοπήσεων του 2024. Οι παγίδες ελέγχονται κάθε 4 με 5 ημέρες και αναλόγως τον ευρημάτων ο χρόνος ελέγχου θα επαναπροσδιοριστεί. Το ΜΦΙ καλείται να αποστείλει τα απαραίτητα υλικά και να συντάξει πλήρες σχέδιο για τον προσδιορισμό της παρουσίας του εντόμου στην περιοχή (delimiting survey).

III. Πραγματοποίηση μακροσκοπικού ελέγχου σε δένδρα ξενιστές του εντόμου και συλλογή δειγμάτων εντός της παραπάνω περιοχής. Εντός της περιοχής ελέγχονται τα δέντρα ξενιστές του εντόμου (κυρίως νεραντζιές ή και άλλα είδη εφόσον υπάρχουν) που φέρουν ώριμους καρπούς και συλλέγονται δείγματα καρπών τα οποία αποστέλλονται στο ΜΦΙ για περαιτέρω εργαστηριακό έλεγχο. Κατά τον μακροσκοπικό έλεγχο των δένδρων ξενιστών που φέρουν ώριμους καρπούς εξετάζεται η παρουσία συμπτωμάτων στους καρπούς (νύγματα ωτοκίας, οπές εξόδου προνυμφών κλπ) και συλλέγεται ένα δείγμα περίπου 10 καρπών ακόμα και σε περίπτωση που δεν παρατηρηθούν εμφανή συμπτώματα. Ο έλεγχος του κάθε δένδρου καταγράφεται σύμφωνα με την ετικέτα του παραρτήματος II του παρόντος εγγράφου.

IV. Πραγματοποίηση ελέγχων στην Κεντρική Λαχαναγορά Αθηνών. Πραγματοποιείται έλεγχος σε φρούτα με προέλευση από χώρες που το έντομο είναι εγκατεστημένο είτε με απευθείας εισαγωγή είτε με διακίνηση από χώρες της ΕΕ καθώς και από χώρες της ΕΕ που έχει διαπιστωθεί η παρουσία του εντόμου (Ιταλία, Γαλλία). Από κάθε είδος φρούτων ελέγχονται 300 φρούτα για την παρουσία συμπτωμάτων (νύγματα ωτοκίας, οπές εξόδου προνυμφών κλπ) και περίπτωση εύρεσης συμπτωμάτων συλλέγεται το κατάλληλο δείγμα. Τα δείγματα θα αποστέλλονται για εργαστηριακό έλεγχο στο αρμόδιο εργαστήριο του ΜΦΙ και θα συνοδεύονται από την ετικέτα καταγραφής παραρτήματος III του παρόντος εγγράφου. Σε περίπτωση που από τον έλεγχο δεν υπάρξει συλλογή δείγματος η ετικέτα καταγραφής αποστέλλεται ηλεκτρονικά.

- Ενημερώνουν όλους του πιθανούς υπόχρεους/ενδιαφερόμενους στην περιοχή ευθύνης της ΔΑΟΚ, για τη διαπίστωση της παρουσίας του ενωσιακού επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας *Bactrocera dorsalis*, με στόχο την ευαισθητοποίηση τους για τον έγκαιρο εντοπισμό πιθανών νέων κρουσμάτων. Ενημερώνουν τους εμπλεκόμενους ότι σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 15 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031 αποτελεί υποχρέωση τους να γνωστοποιούν αμέσως στην αρμόδια Αρχή της περιοχής τους οποιαδήποτε ύποπτη εμφάνιση επιβλαβών οργανισμών ή συμπτωμάτων.
- Αμέσως μετά την ολοκλήρωση του delimiting survey, η ΔΑΟΚ θα καθορίσει την οριοθετημένη περιοχή, σύμφωνα με το άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031 και σύμφωνα με τις υποδείξεις της Κεντρικής Αρμόδιας Αρχής της Χώρας (Δ/νση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής - τμήμα Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου) και του ΜΦΙ. Η ακριβής οριοθέτηση της οριοθετημένης περιοχής λαμβάνει υπόψη τις επιστημονικές αρχές, τη βιολογία του συγκεκριμένου επιβλαβούς οργανισμού, το επίπεδο προσβολής, τα χαρακτηριστικά του ελκυστικού, την ιδιαίτερη κατανομή των φυτών ξενιστών στην εν λόγω περιοχή και τα στοιχεία εγκατάστασης του καθορισμένου παρασίτου.
- Στις περιπτώσεις καρπών με έντονη προσβολή, αυτοί καταστρέφονται με ασφαλή φυτοϋγειονομικά τρόπο (ψεκάσμος με κατάλληλο φυτοπροστατευτικό σκεύασμα και θάψιμο σε βάθος τουλάχιστον 50 εκατοστών κάτω από την επιφάνεια του εδάφους, ή άλλο ενδεδειγμένο τρόπο που θα υποδείξει το αρμόδιο επίσημο εργαστήριο εντομολογίας του ΜΦΙ).

5. Μέτρα στις περιοχές της χώρας που δεν έχει διαπιστωθεί επίσημα η παρουσία του επιβλαβούς οργανισμού.

Οι υπηρεσίες φυτοϋγειονομικού ελέγχου:

- Εντατικοποιήσουν του ελέγχους σε όλες τις επιχειρήσεις που διακινούν φυτά ξενιστές του εντόμου.
- Διενεργούν ελέγχους σε αγρούς, οπωρώνες, συσκευαστήρια και εντατικοποιούν την συλλογή δειγμάτων στο πλαίσιο του προγράμματος επισκοπήσεων έτους 2024.
- Σε όσες Περιφερειακές Ενότητες δεν έχει γίνει ανάρτηση παγίδων για το *Bactrocera dorsalis*, γίνεται ΑΜΕΣΑ ανάρτηση παγίδων σύμφωνα με τα όσα προβλέπεται στο ετήσιο πρόγραμμα επισκοπήσεων έτους 2024.
- Πραγματοποίηση ελέγχων σε κεντρικές λαχαναγορές και supermarket της περιοχής αρμοδιότητας τους. Πραγματοποιείται έλεγχος σε καταστήματα εμπορίας φρούτων με προέλευση από χώρες που το έντομο είναι εγκατεστημένο είτε με απευθείας εισαγωγή είτε με διακίνηση από χώρες της Ε.Ε, καθώς και από χώρες της ΕΕ που έχει διαπιστωθεί η παρουσία του εντόμου (Ιταλία, Γαλλία). Από κάθε είδος φρούτων ελέγχονται 300 φρούτα για την παρουσία συμπτωμάτων (νύγματα ωστοκίας, οπές εξόδου προνυμφών κλπ) και περίπτωση εύρεσης συμπτωμάτων συλλέγεται το κατάλληλο δείγμα. Τα δείγματα θα αποστέλλονται για εργαστηριακό έλεγχο στο αρμόδιο εργαστήριο του ΜΦΙ και θα συνοδεύονται από την ετικέτα καταγραφής του παραρτήματος IV του παρόντος εγγράφου. Σε περίπτωση που από τον έλεγχο δεν υπάρξει συλλογή δείγματος η ετικέτα καταγραφής αποστέλλεται ηλεκτρονικά.
- Στις περιοχές αρμοδιότητας τους, ενημερώνουν τους εμπλεκόμενους ότι σύμφωνα

με τα άρθρα 14 και 15 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031 αποτελεί υποχρέωση τους να γνωστοποιούν αμέσως στην αρμόδια Αρχή της περιοχής τους οποιαδήποτε ύποπτη εμφάνιση επιβλαβών οργανισμών ή συμπτωμάτων.

- Γνωστοποιούν τις ενέργειες που έχουν γίνει στην περιοχή αρμοδιότητας τους σχετικά με τους ελέγχους και την πληροφόρηση των εμπλεκόμενων φορέων (ημερίδες, έκδοση φυλλαδίων, Δελτία τύπου, άρθρα σε εφημερίδες, κλπ). προκειμένου να συντονίζεται καλύτερα η ενημέρωση των εμπλεκομένων.

6. Ενημέρωση του κοινού, των επαγγελματιών και των ιδιωτών γεωπόνων.

Όλες οι φυτοϋγειονομικές υπηρεσίες της χώρας, στις περιοχές αρμοδιότητας τους, προβαίνουν άμεσα σε ενημέρωση του κοινού, των επαγγελματιών και των ιδιωτών γεωπόνων για τη διαπίστωση της παρουσίας του ενωσιακού επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας *Bactrocera dorsalis*, με στόχο την ευαισθητοποίηση τους για τον έγκαιρο εντοπισμό πιθανών νέων κρουσμάτων.

Συνημμένα:

Παράρτημα Ι

Παράρτημα ΙΙ

Παράρτημα ΙΙΙ

Παράρτημα ΙV

Παράρτημα V

**Η Προϊσταμένη της Δ/νσης
Προστασίας Φυτικής Παραγωγής**

Δρ Αν. Μαυρίδου

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

ΠΡΟΣ: 1) Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

- α) Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών, Ποιοτικού & Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου, (υπόψη: φυτοϋγειονομικών ελεγκτών)
- β) Δ/νσεις Αποκεντρωμένων Δομών (Με την παράκληση ενημέρωσης των ΤΑΑ & Ε)

2) Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας

- α) Τμήμα Δασοπροστασίας Δασών & Αγροπεριβάλλοντος
- β) Γενική Γραμματεία Δασών
Επιθεωρήσεις Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής
 - i) Διευθύνσεις Δασών
(υπόψη: φυτοϋγειονομικών ελεγκτών)
Έδρες τους
 - ii) Δασαρχεία.
(υπόψη: φυτοϋγειονομικών ελεγκτών)
Έδρες τους
 - iii) Διευθύνσεις Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών
Έδρες τους

3) Αυτοδιοίκηση

- α) Περιφερειακές Ενότητες.
Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής
Τμήματα Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου.
(υπόψη: φυτοϋγειονομικών ελεγκτών)
Έδρες τους
- β) Γενικές Διευθύνσεις Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειών
Έδρες τους

4) Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο (Μ.Φ.Ι)

Υπόψη: Επίσημο Εργαστήριο Εντομολογίας

5) ΥΠΑΑΤ, Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός «ΔΗΜΗΤΡΑ».

Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών (Ι.Δ.Ε.)
Εργαστήριο Δασικής Εντομολογίας και Νηματωδών
Ειδικός ερευνητής: Δρ. Αβτζής Δημήτριος.

ΚΟΙΝ.:

1. Γραφείο Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
2. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
3. Γραφείο Προϊστάμενου Γενικής Δ/σης Γεωργίας
4. Γραφείο Προϊσταμένου Γενικής Δ/σης Τροφίμων
5. Γραφείο Προϊσταμένης Γενικής Δ/σης Αποκεντρωμένων Δομών
6. Γραφείο Προϊστάμενου Δ/σης Ποιότητας & Ασφάλειας Τροφίμων
7. Γραφείο Προϊσταμένου Διεύθυνσης Πολ/στικού Υλικού Καλλιεργούμενων Φυτικών Ειδών και Φυτογενετικών Πόρων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Έλεγχος καταστημάτων εμπορίας φρούτων για το έντομο <i>Bactrocera dorsalis</i>			
Επωνυμίας επιχείρησης			
Ημερομηνία ελέγχου			
Θέση επιχείρησης (συντεταγμένες)	X		Y
Εμπορεύτηκε το κατάστημα μέσα στο 2024 φρούτα από χώρες παρουσίας του εντόμου (ΝΑΙ/ΟΧΙ)			
Σε περίπτωση ΝΑΙ ποια είδη			
Εμπορεύτηκε το κατάστημα μέσα στο 2024 φρούτα από χώρες παρουσίας του εντόμου μέσω ενδοκοινοτικής απόκτησης (ΝΑΙ/ΟΧΙ)			
Σε περίπτωση ΝΑΙ ποια είδη			
Εμπορεύτηκε το κατάστημα μέσα στο 2024 φρούτα από χώρες της ΕΕ που έχει διαπιστωθεί το έντομο (ΝΑΙ/ΟΧΙ) (Ιταλία, Γαλλία)			
Σε περίπτωση ΝΑΙ ποια είδη			
Κατά τον έλεγχο βρέθηκαν στο κατάστημα φρούτα των παραπάνω περιπτώσεων (ΝΑΙ/ΟΧΙ)			
Σε περίπτωση ΝΑΙ ποια είδη και από ποιες χώρες			
Αριθμός και είδη φρούτων που ελεγχθήκαν μακροσκοπικά/ συμπτώματα/ δείγμα			
Είδος φρούτου	Αριθμός που ελέγχθηκε	Αριθμός με συμπτώματα	Αριθμός που συλλέχθηκε στο δείγμα
Φυτοϋγειονομικός Ελεγκτής			

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Μακροσκοπικός έλεγχος και δειγματοληψία φυτών για το έντομο <i>Bactrocera dorsalis</i>					
Είδος φυτού					
Ημερομηνία ελέγχου					
Θέση δένδρου, συντεταγμένες	X		Y		
Υπαρξη καρπών με συμπτώματα (ΝΑΙ/ΟΧΙ)					
Αριθμός καρπών στο δείγμα					
Φυτοϋγειονομικός Ελεγκτής					
Σχόλια παρατηρήσεις					

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Έλεγχος καταστημάτων εμπορίας φρούτων κεντρικής λαχαναγοράς για το έντομο <i>Bactrocera dorsalis</i>			
Επωνυμίας επιχείρησης			
Ημερομηνία ελέγχου			
Υπαρξη φρούτων από χώρες παρουσίας του εντόμου (ΝΑΙ/ΟΧΙ)			
Σε περίπτωση ΝΑΙ ποια είδη			
Υπαρξη φρούτων από χώρες παρουσίας του εντόμου μέσω ενδοκοινοτικής απόκτησης (ΝΑΙ/ΟΧΙ)			
Σε περίπτωση ΝΑΙ ποια είδη			
Υπαρξη φρούτων από χώρες της ΕΕ που έχει διαπιστωθεί το έντομο (ΝΑΙ/ΟΧΙ) (Ιταλία, Γαλλία)			
Αριθμός και είδη φρούτων που ελεγχθήκαν μακροσκοπικά/ συμπτώματα/ δείγμα			
Είδος φρούτου	Αριθμός που ελέγχθηκε	Αριθμός με συμπτώματα	Αριθμός που συλλέχθηκε στο δείγμα
Φυτοϋγειονομικός Ελεγκτής			

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

HARMFUL ORGANISM NOTIFICATION FORM

(Based on Annex of Commission Implementing Regulation 2019/1715/EU)

1.	Notification from NPPO of:	
2.	Responsible Person:	-Name: -Telephone number: -Email:
3.	Report sent in (date):	
4.	Scientific name of the harmful organism (including as appropriate the pathovar):	
5.	Categorization of the pest (Quarantine pest, EU Annexes, EPPO A1/A2, Alert List, none):	
6.	Executive summary (Summary of the information in points 8 to 17) :	
7.	Deadlines for submission of notification (according to Article 32 of Commission Implementing Regulation 2019/1715/EU)	- (1) partial notification in accordance with Article 32(1) or 32(2) ☐ - (2) notification in accordance with Article 32(3) ☐ - (3) update of the notification in accordance with Article 32(4) ☐ - (4) closing note indicating the termination of the taken measures and the reasoning for such termination. ☐ Reasons for termination:.....
8.	Location of presence of harmful organism (give suitable and appropriate details):	-Administrative region:..... -Nomenclature of Eurostat territorial units (NUTS):

		<p>-GPS coordinates:</p> <p>-Map(s):</p>
9.	Reason for notification: (e.g First report / Updated situation / Eradication / New pest....)	
		<p>-(1) first confirmed or suspected presence of the harmful organism in the territory of the Member State concerned ☐</p> <p>-(2) confirmed or suspected appearance of the harmful organism in part of the territory of the Member State concerned, in which its presence was previously unknown. ☐</p> <p>-(3) where applicable, indication that the harmful organism appeared in part of the territory of the Member State concerned, in which that harmful organism had been previously present but eradicated. ☐</p> <p>-Other (please explain) ☐</p>
10.	Pest status of the <u>area</u> where the harmful organism has been found present, after the official confirmation (Please indicate with explanatory note)	
		<p>(1) Present: in all parts of the area concerned ☐</p> <p>(2) Present: only in specific parts of the area concerned ☐</p> <p>(3) Present: in specific parts of the area where host plants are not grown ☐</p> <p>(4) Present: under eradication ☐</p> <p>(5) Present: under containment ☐</p> <p>(6) Present: at low prevalence ☐</p> <p>(7) Absent: Pest found present but eradicated ☐</p> <p>(8) Absent: Pest found present but no longer present for reasons other than eradication ☐</p>

		<p>(9) Transient (the presence of the harmful organism is not expected to lead to establishment): non-actionable ☐</p> <p>(10) Transient: actionable, under surveillance ☐</p> <p>(11) Transient: actionable, under eradication ☐</p> <p>(12) Other ☐</p>
	<i>Explanatory note:</i>	
11.	Pest status in the <u>Member State</u> concerned <u>before</u> the official confirmation of the presence, or suspected presence, of the harmful organism (Please indicate with explanatory note).	
		<p>(1) Present: in all parts of the Member State concerned ☐</p> <p>(2) Present: only in some parts of the Member State concerned ☐</p> <p>(3) Present: in specific parts of the Member State, where host crop(s) are not grown ☐</p> <p>(4) Present: Seasonally ☐</p> <p>(5) Present: under eradication ☐</p> <p>(6) Present: under containment, in case eradication is impossible ☐</p> <p>(7) Present: at low prevalence ☐</p> <p>(8) Absent: no pest records ☐</p> <p>(9) Absent: Pest eradicated ☐</p> <p>(10) Absent: Pest no longer present for reasons other than eradication ☐</p> <p>(11) Absent: Pest records invalid ☐</p>

		<p>(12) Absent: Pest records unreliable ☐</p> <p>(13) Absent: intercepted only ☐</p> <p>(14) Transient: non-actionable ☐</p> <p>(15) Transient: actionable, under surveillance ☐</p> <p>(16) Transient: actionable, under eradication ☐</p> <p>(17) Other ☐</p>
	<i>Explanatory note:</i>	
12.	Pest status in the <u>Member State</u> concerned <u>after</u> the official confirmation of the presence of the harmful organism (Please indicate with explanatory note).	
		<p>(1) Present: in all parts of the Member State concerned ☐</p> <p>(2) Present: only in some parts of the Member State concerned ☐</p> <p>(3) Present: in specific parts of the Member State, where host crop(s) are not grown ☐</p> <p>(4) Present: Seasonally ☐</p> <p>(5) Present: under eradication ☐</p> <p>(6) Present: under containment, in case eradication is impossible ☐</p> <p>(7) Present: at low prevalence ☐</p> <p>(8) Absent: Pest eradicated ☐</p> <p>(9) Absent: Pest no longer present for reasons other than eradication</p> <p>(10) Absent: Pest records invalid</p> <p>(11) Absent: Pest records unreliable</p>

		(12) Absent: intercepted only ☐ (13) Transient: non-actionable ☐ (14) Transient: actionable, under surveillance ☐ (15) Transient: actionable, under eradication ☐ (16) Other ☐
	<i>Explanatory note:</i>	
13.	Information relating to the finding, sampling, testing and confirmation of the harmful organism:	
	- Date of finding	
	- Date of official confirmation of the harmful organism's identity.	
	- How the presence or appearance of the harmful organism was found (Where applicable, indication of the date of inspection(s), the description of the method of inspection (including details of the visual or other checks as appropriate), and a short description of the site where the inspection took place, the findings of that inspection and picture(s). In the case of options (3) and (4), indication of the date of inspection(s), the description of the method of inspection (including details of the visual or other checks as appropriate). Possible submission of a short description of the site where the inspection took place, the findings of that inspection and picture(s)).	(1) pest related official survey ☐ (2) survey related to an existing or eradicated outbreak of a harmful organism ☐ (3) phytosanitary inspections of any type ☐ (4) trace back and forward inspection related to the specific presence of the harmful organism concerned ☐ (5) official inspection for purposes other than phytosanitary ones ☐ (6) information submitted by professional operators, laboratories or other persons ☐ (7) scientific information ☐ (8) other (please specify) ☐

	- Sampling for laboratory analysis (information concerning the sampling procedure for laboratory analysis, including date, method, and sample size).	
	- Laboratory (name and the address of the laboratory(ies) involved in the identification of the harmful organism concerned).	
	- Diagnostic method. (information on the protocol used for the identification of the harmful organism)	
14.	Information related to the infested area, and the severity and source of the outbreak in that area.	
	- Size and delimitation of the infested area.	<p>(1) infested surface (m2, ha, km2):</p> <p>(2) number of infested plants (pieces):</p> <p>(3) volume of infested plant products (tons, m3):</p> <p>(4) GPS coordinates, or any other specific description, of the delimitation of the infested area.:</p>
	- Characteristics of the infested area and its vicinity. (For each option, indication whether the respective infestation concerns one or more of the following elements: plants for planting, other plants, or plant products).	<p>(1) Open air – production area ☐</p> <p>(1.1) field (arable, pasture) ☐</p> <p>(1.2) orchard/vineyard ☐</p> <p>(1.3) nursery ☐</p> <p>(1.4) forest. ☐</p> <p>(2) Open air – other ☐</p> <p>(2.1) private garden ☐</p> <p>(2.2) public sites ☐</p> <p>(2.3) conservation area ☐</p> <p>(2.4) wild plants in areas other than conservation areas ☐</p> <p>(2.5) other, with specification of the particular case ☐</p>

		<p>(3) Physically closed conditions ☐</p> <p>(3.1) greenhouse ☐</p> <p>(3.2) private site, other than greenhouse ☐</p> <p>(3.3) public site, other than greenhouse ☐</p> <p>(3.4) other, with specification of the particular case ☐</p>
	<p>- Host plants in the infested area and its vicinity (Indication of the scientific name of host plants in that area. Additional information is possible concerning the density of host plants in the area, with reference to cultivation practices, specific characteristic of the habitats, or information about susceptible plant products, produced in the area).</p>	
	<p>- Infested plant(s), plant product(s) and other object(s) (Indication of the scientific name of the infested host plant(s). Submission of the variety and, for plant products, the type of the commodity, as appropriate, is possible).</p>	
	<p>- Vectors present in the area (the scientific name of the vectors at least at genus level).</p>	
15.	Severity of the outbreak.	
16.	Source of the outbreak.	
17.	Official phytosanitary measures.	
	<p>- Adoption of official phytosanitary measures (In the case of establishment of a demarcated area, indication under options (1), (2) and (3), whether those measures are taken in or outside that area. In case of option (5), indication of the reason for not taking any official phytosanitary measures).</p>	<p>(1) Official phytosanitary measures in the form of chemical, biological or physical treatment have been taken ☐</p> <p>(2) Official phytosanitary measures, other than measures in the form of chemical, biological or physical treatment, have been taken ☐</p> <p>(3) Official phytosanitary measures will be taken ☐</p> <p>(4) Decision on whether official phytosanitary measures will be taken is pending ☐</p>

		(5) No official phytosanitary measures. ☐
	- Date of adoption of the official phytosanitary measures (In case of temporary measures, indication of their expected duration).	
	- Identification of the area covered by the official phytosanitary measures (Indication of the method used to identify the area covered by the official phytosanitary measures. In case surveys were carried out, the results of those surveys).	
	- Objective of the official phytosanitary measures.	(1) eradication ☐ (2) containment, in case eradication is impossible ☐
	- Measures affecting the movement of goods (In the case of option (1), description of the measures).	(1) measures affect import into or movement within the Union of goods ☐ (2) measures do not affect import into or movement within the Union of goods ☐
	- Specific surveys (In case surveys are carried out as part of official phytosanitary measures, indication of their methodology, duration and scope).	
18.	Pest risk analysis / assessment (In case of options (3) and (4), description of the major findings, and attachment of the respective pest risk analysis or indication of the source where that analysis can be found).	(1) Pest risk assessment is not request for those pests referred to in points (a) and (b) of the first paragraph of Article 11, or subject to measures referred to in the second subparagraph of Article 30(1) of Regulation (EU) 2016/2031 ☐ (2) Pest risk analysis, or preliminary pest risk analysis, under development ☐ (3) Preliminary pest risk analysis exists ☐ (4) Pest risk analysis exists ☐ (5) Assesment of the risk presented by non – regulated pest was done by means other than a preliminary pest risk assessment ☐

19.	References/Links: (if available, provide references to publications/websites where the pest record has already been published and to other useful sources of information if the pest concerned is not well known)	
20.	Request to the Commission to submit the information of the notification to EPPO	Yes: ☐ No: ☐

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V
(φυτά ξενιστές του *Bactrocera dorsalis*)

Abelmoschus spp.
Ananas comosus
Annona cherimola
Annona montana
Annona muricata
Annona reticulata
Annona senegalensis
Annona squamosa
Averrhoa carambola
Capparis spp.
Capsicum annuum
Capsicum frutescens
Carica papaya
Citrofortunella floridana
Citrofortunella macrocarpa
Citrullus colocynthis
Citrullus lanatus
Citrus amblycarpa
Citrus aurantifolia
Citrus aurantium
Citrus depressa
Citrus jambhiri
Citrus latifolia
Citrus limon
Citrus maxima
Citrus meyerii
Citrus natsudaidai
Citrus paradisi
Citrus reticulata
Citrus sinensis
Citrus swinglei
Citrus unshiu
Citrus nobilis
Coccinia grandis
Cucumis ficifolius
Cucumis melo
Cucumis prophetarum
Cucumis sativus
Cucurbita spp.

Cucurbita argyrosperma
Cucurbita maxima
Cucurbita moschata
Cucurbita pepo
Cydonia oblonga
Diospyros dasyphylla
Diospyros decandra
Diospyros ebenaster
Diospyros lotus
Diospyros mespiliformis
Diospyros montana
Eriobotrya spp.
Ficus spp.
Fortunella spp
Fragaria chiloensis
Fragaria vesca
Juglans nigra
Juglans regia
Lagenaria siceraria
Malus domestica
Malus sylvestris
Mangifera indica
Momordica balsamina
Momordica charantia
Momordica cochinchinensis
Morus alba
Morus nigra
Musa acuminata
Musa paradisiaca
Musa paradisiaca
Passiflora edulis
Persea americana
Phoenix dactylifera
Physalis minima
Physalis peruviana
Prunus armeniaca
Prunus avium
Prunus bokhariensis
Prunus cerasoides
Prunus domestica
Prunus persica
Prunus persica var. *nucipersica*
Psidium cattleianum

Psidium guajava
Punica spp.
Pyrus communis
Pyrus pashia
Pyrus pyrifoli
Sambucus spp.
Solanum aculeatissimum
Solanum aethiopicum
Solanum americanum
Solanum anguivi
Solanum betaceum
Solanum capsicoides
Solanum donianum
Solanum erianthum
Solanum granuloso-leprosum
Solanum incanum
Solanum lasiocarpum
Solanum linnaeanum
Solanum lycopersicum
Solanum mauritanum
Solanum melongena
Solanum nigrum
Solanum pimpinellifolium
Solanum pseudocapsicum
Solanum seafortianum
Solanum seafortianum
Solanum sessiliflorum
Solanum sodomium
Solanum stramonifolium
Solanum torvum
Solanum trilobatum
Vaccinium reticulatum
Vitis spp.
Ziziphus mauritiana
Ziziphus mucrona